

СТАНОВИЩЕ

относно кандидатурата
на
д-р Ирина Топузова,
главен асистент в Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград
за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“, в
област на висше
образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално
направление 3.2. Психология
(Трудова и организационна психология)
обявен в Държавен вестник, брой 8 от 28 януари 2025 г., за нуждите на
Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград

Изготвил становището:

Валери Стоилов Стоянов
Професор по професионално направление 3.2. Психология, доктор на
науките

Варна * 2025

1. Общо представяне на кандидата и получените материали по конкурса

Конкурсът за заемане на „Доцент“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Трудова и организационна психология) е обявен в Държавен вестник, брой 8 от 28 януари 2025 г., за нуждите на Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград.

Становището е възложено по решение на Научното жури, определено със Заповед 032/31.03.2025 г. на Ректора на Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград.

Единствен кандидат по конкурса е д-р Ирина Топузова, главен асистент в Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград.

Гл. ас. д-р Ирина Топузова притежава бакалавърска степен по начална училищна педагогика и магистърска степен по психология, придобити в Югозападен Университет „Неофит Рилски“, Благоевград.

През 2016 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.2. Психология в Югозападен Университет „Неофит Рилски“, Благоевград. Темата на дисертационния труд е „Образователна реформа и мотивация на университетския преподавател“.

Професионалният ѝ път започва през 2007 г. в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград като Административен ръководител на офиса на Декана на Философски факултет. От 2011 г. е преподавател в университета, като последователно е на академични длъжности „асистент“ и „главен асистент“ по професионално направление 3.2. Психология (Трудова и организационна психология). От 2021 г. и до момента е на академичната длъжност „главен асистент“ в Международно висше бизнес училище (МВБУ), гр. Ботевград.

Д-р Ирина Топузова е външен оценител на проектни предложения по Програма „Еразъм +“ към Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) - София, обучител и експерт в много проекти финансирани от Европейския съюз. В периода 2019-2020 г. е главен редактор на списание "Психологическа мисъл", издавано от Югозападен университет "Неофит Рилски". Секретар е на секция „Трудова и организационна психология“ към Дружеството на психолозите в Република България.

Подадените документи от кандидата по конкурса отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Гл. ас. д-р Ирина Топузова предлага 14 броя научни трудове във връзка с конкурса, както следва:

1. Хабилитационен труд: Топузова, И. 2025. *Организационна култура и лидерство. Културен лидерски код*. Ботевград: Издателство на МВБУ. ISBN: 978-619-7610-34-5

Достъпно на: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15068456>.

2. Монография: Топузова, И. 2025. Психологически измерения на организационната ефективност. Ботевград: Издателство на МББУ. ISBN 978-619-7610-40-6 Достъпно на: <https://zenodo.org/records/15105625>.

3. Публикувана глава от колективна монография: Topuzova, I. Tan, M., Sağlamer, G., Çağlayan, H., O'Hagan, C., O'Connor, P., Baisner, L., Myers, E. S., Apostolov, G. (2020). Family, Career Progression and Gendered Academic Citizenship. Publisher Name Palgrave Macmillan, Cham, Print ISBN 978-3-030-52599-6; Online ISBN 978-3-030-52600-9 Достъпно на: https://doi.org/10.1007/978-3-030-52600-9_5.

4. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор": Топузова, И. 2024. Управление на мотивацията. Прилагане на модел за мотивационна диагноза в университетска среда. Ботевград: Издателство на МББУ. ISBN: 978-619-7610-30-7 Достъпно на: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14713163>.

5. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 2 на английски език в съавторство.

6. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете или в специализирани издания за класифицирана информация – 6 научни статии, от които, 3 самостоятелни, а останалите в съавторство. От тях 2 са на английски език.

7. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 1 в съавторство на английски език.

8. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете или в специализирани издания за класифицирана информация – 1 самостоятелна.

Представена е справка за забелязаните цитирания, както и другите изискуемите документи за участие в конкурса. От справката за цитиранията е видно, че част от трудовете на д-р Ирина Топузова обилно са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 114 пъти в Scopus и 73 в Web of Science. Тези данни свидетелстват за широкия отзвук на публикациите сред научната общност у нас и в чужбина и са добър атестат за значимостта на изследваните проблеми.

Представените по конкурса научни трудове са извън трудовете, посочени в автореферата на дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „доктор” и се приемат за оценка. Публикуваната книга на базата на защитения дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" не се оценява, но участва във формирането на становището за съответствие на кандидата с минималните национални изисквания за заемане

на академичната длъжност „доцент“.

С представените за участие в конкурса научни трудове, придобитата ОНС „доктор“ и забелязаните цитирания, д-р Ирина Топузова отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (Ново - ДВ, бр. 56 от 2018 г., в сила от 06.07.2018 г.) - Минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ по област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология.

Образователният профил и натрупаният професионален опит от гл. ас. д-р Ирина Топузова като преподавател в системата на висшето образование и като изследовател, са съзвучни с изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.2. Психология, съгласно чл. 53, ал. (1), т. 1 и т. 2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и са предпоставка за по-сетнешното ѝ професионално развитие.

2. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата, научни и научно-приложни приноси

Научната продукция на гл. ас. д-р Ирина Топузова, с която участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, е набор от концептуални и емпирични разработки свързани с „горещи теми“ от тематичното поле на трудовата и организационната психология. Прави силно впечатление емпиричната верификация на изгражданите теоретични модели и приложната ориентация на резултатите от изследванията. Така научните трудове на кандидата по конкурса създават предпоставки за трансфериране на съвременните научни и научно-приложни постижения от областта на трудовата и организационна психология при преподаване във висшето училище, както и в практиката на организациите по оптимизиране на организационната култура, лидерските практики, управлението на човешките ресурси и др.

Сред водещите проблеми разработени от д-р Ирина Топузова с приносен характер в представените по конкурса научни трудове, са:

- *Формулиране и утвърждаване на концепцията за културен лидерски код:* задълбочено е изследвана динамиката на взаимоотношенията между културните измерения на организациите и лидерските практики, като културният лидерски код е представен като уникална комбинация от специфичния тип организационна култура и лидерски стил, които заедно формират както управленската практика, така и цялостната динамика, характер и идентичност на организацията;

- *Функционирането на университетите като организации:* направен е обстоен анализ на организационната култура във висшето училище и мотивационните фактори в академична среда; изследвано е кариерното развитие на жените в академична среда, като са разкрити съществуващи бариери; представена е ролята на менторството и спонсорството в академичния сектор за развитие на кариерата на младите учени, особено жените и представителите на маргинализирани групи.

- *Ролята на баланса между личния и професионалния живот върху психичното благополучие и организационната ангажираност на служителите:* анализирана е ролята на прилагане на политики за баланс между личния и професионалния живот в организациите, с които се подобряват не само удовлетвореността на служителите от труда, но и тяхната продуктивност.

- *Взаимовръзката между психологически фактори и организационната ефективност:* изследвани са организационни фактори и индивидуални характеристики, които оказват влияние върху ефективността на управленските модели в публичния сектор.

Концептуализираните модели в предложените за рецензиране трудове от гл. ас. д-р Ирина Топузова и анализирания данни от емпиричните изследвания са сериозна база от знания в сферата на човешкото поведение и функционирането на хората в организационен контекст. Резултатите от тези изследвания имат принос за обогатяване на съвременните знания в трудовата и организационната психология и са полезни за приложните цели на специалистите, които работят „на терен“.

В представените по конкурса научни трудове не съм забелязал и нямам сведения за плагиатство. Литературни източници по моя оценка са ползвани коректно.

3. Лични впечатления за кандидата

Личните ми впечатления за д-р Ирина Топузова са формирани основно от участията и в научни форуми, на които съм присъствал и от работата ѝ в Дружеството на психолозите в Република България. Ирина Топузова е млад учен с много добра теоретична и методологическа подготовка, която демонстрира, както по отношение на организирането и провеждането на емпирични изследвания, така и при представянето на резултатите от тях на научни форуми. Като секретар на секцията по „Трудова и организационна психология“ към Дружеството на психолозите в Република България е последователна и настойчива при организиране на живота на секцията.

Убеден съм, че Международно висше бизнес училище би спечелило от назначаването на д-р Ирина Топузова на академичната длъжност „доцент“. Като хабилитирано лице ще и се даде възможност още по-осезаемо да разгърне потенциала си като изследовател и преподавател.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като имам предвид гореизложеното в становището, правя следните изводи свързани с кандидатурата на гл. ас. д-р Ирина Топузова за заемана на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология:

1. Гл. ас. д-р Ирина Топузова отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

2. Има натрупан професионален опит като преподавател във висше училище и като изследовател в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Предлага за рецензиране научна продукция със значими научни и практико-приложни приноси.

4. Разпознаваема е като изследовател не само у нас, но и в чужбина. Всичко това ми дава основание за **положителна** оценка за гл. ас. д-р Ирина Топузова, като кандидат за академична длъжност „доцент“.

В тази връзка препоръчам на Научното жури да предложи, по реда определен в Международно висше бизнес училище, гр. Ботевград, д-р Ирина Топузова да бъде избрана за заемане на академична длъжност „доцент“, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Трудова и организационна психология).

17.04.2025 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

проф. д.н. Валери Стоянов